

v|b|z

biblioteka
1000 CVJETOVA

knjiga 78.

izvršna urednica:
Sandra Ukalović

Masaru Emoto
Isitnska moć vode

copyright © za hrvatsko izdanje
V.B.Z. d.o.o.
10010 Zagreb, Dračevička 12
tel: 6235-419, fax: 6235-418
e-mail: info@vzb.hr
www.vzb.hr

za nakladnika:
Boško Zatezalo

urednik knjige:
Bruno Šimleša

lektura i korektura:
Ljerka Česi

grafička priprema:
V.B.Z. studio, Zagreb

tisak:
Grafički zavod Hrvatske d.o.o., Zagreb
lipanj 2008.

Masaru Emoto **Istinska moć vode**

**Kako iscijeliti
i upoznati sebe**

s engleskoga prevela:
Radha Rojc-Belčec

v|b|z

biblioteka
1000 CVJETOVA

knjiga 78.

naslov izvornika:
Masaru Emoto
THE TRUE POWER OF WATER

copyright © 2005 by Beyond Word Publishing
All rights reserved.

copyright © 2008. za hrvatsko izdanje:
V.B.Z. d.o.o.
Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 665442.

ISBN: 978-953-201-851-6 (meki uvez)

sadržaj:

7	Uvod
11	Prvo poglavje: Proces otkrivanja
23	Drugo poglavje: Upoznavanje vode promijenit će nam um i tijelo
35	Treće poglavje: Voda oživljava životnu силу
87	Četvrto poglavje: Korištenje istinske moći vode u vlastitom životu
105	Peto poglavje: Razgovarajmo s vodom cijelog života
136	O autoru

Uvod

Iako dugo proučavam vodu, nemam znanstveno obrazovanje. Na Sveučilištu u Yokohami diplomirao sam američko-kineske odnose na Odsjeku međunarodnih odnosa Fakulteta humanističkih znanosti. Bavio sam se društvenim znanostima. Tek sam se 1987. godine, u četrdeset trećoj godini, susreo sa čudesima i tajanstvenošću vode. U to sam se doba bavio trgovackim poslovima, a jedan od mojih suradnika upoznao me s vrstom vode koja mi je čudesno izliječila bolove u nozi. To me iskustvo očaralo.

Očaranost me nagnala da se ozbiljno posvetim proučavanju vode i s vremenom sam se uvjerio da je voda prihvatile tu informaciju. Ne mislim na informaciju kakve primamo dok gledamo televiziju ili slušamo vijesti na radiju, dok čitamo članke u časopisima ili novinama. Govorim o vanjskim čimbenicima koji utječu na um i tijelo. Primjerice, dok promatraste prekrasan krajolik, osjećate spokojstvo. Dok služate lijepu glazbu, osjećate kako vam se srce pročišćuje. Za mene *informacija* označava te vanjske čimbenike koji utječu na um i tijelo.

Na temelju dugogodišnjeg istraživanja došao sam do zaključka da voda mijenja svoju kvalitetu u skladu s informacijama koje prima. Nažalost, ta prilično radikalna ideja koja uznenimiraže zdrav razum službene znanosti nije bila dobro prihvaćena. Morao sam pronaći nešto što bi moglo uistinu dokazati tu zamisao.

Jednoga sam dana nemarno otvorio knjigu pod naslovom *The Day That Lightning Chased the Housewife: And Other Mysteries of Science* (Dan kad je munja progonila kućanicu i drugi misteriji znanosti) koju su uredili

David Savold i Julia Leigh, a pažnju mi je privukao naslov »Postoje li istovjetni snježni kristali?«

U knjizi se tvrdilo da tijekom milijuna godina nikada nisu postojala dva istovjetna snježna kristala. To sam shvatio još u djetinjstvu. Nije mi to bilo ništa novo. Međutim, u kontekstu moga istraživanja taj me naslov obradovao, iako je iznosio puku zdravorazumsku činjenicu.

Pala mi je na pamet nova ideja: što će se dogoditi ako zamrznom vodu i promotrim njezine kristale? Odmah sam jednom mladom istraživaču naložio da se pozabavi tim eksperimentom. (Detalje eksperimenta objašnjavam u ovoj knjizi.) Nakon dva mučna mjeseca, u rujnu 1994. godine, pošlo mu je za rukom da snimi fotografiju prekrasnog šestostranog ledenog kristala. Bila je to prva fotografija vodenog kristala.

Kad sam svoja otkrića o vodi objavio u knjizi pod naslovom *Hado no Shinri* (Istina o fluktuacijama valova; PHP Publishing, studeni 1994), nisam se mogao ni nadati da će ljudi moj rad prihvatići s iznenađenjem i poštovanjem te da će naići na tako snažan odjek. Prepostavljao sam da se netko već zaciјelo dosjetio nečega sličnog i da na tome možda već poduze radi.

Otada sam se posvetio istraživanju vode. Nakon što smo 1994. godine uspjeli fotografirati vodene kristale, tijekom sljedećih pet godina snimili smo mnoštvo takvih fotografija. U tome razdoblju objavio sam nekoliko knjiga o *hadou* (energiji ili vibraciji koje postoje u svemu, a koju ću kasnije detaljnije objasniti) i o svojim istraživanjima o vodi, a svoj sam rad predstavio na tri stručna sastanka. Međutim, nisam upoznao nikoga tko bi znao nešto o sličnim istraživanjima.

Krajem 1998. godine svoj sam rad predstavio na sastanku Društva za znanost o ljudskom tijelu koje se održavalo na sveučilištu Tenri. U publici se nalazio i dr. Kazuo Murakami, čuveni istraživač na području genetike i profesor sveučilišta u Tukubi (sada je umirovljen s počastima). On je prvi znanstvenik od kojega sam dobio pohvalu za svoj rad.

Nakon toga sam svoje fotografije odlučio objaviti u knjizi pod naslovom *Poruke iz vode*, koju je objavila moja supruga Kazuko. Knjiga je trebala izići u lipnju 1999. godine. Tekstu sam hrabro dodao engleski prijevod, a podnaslov knjige počinjao je riječju *sekaihatsu* (svijet prije

svega). Objasnjenja ispod svake slike naveo sam na japanskom i engleskom jeziku i to mi je promijenilo život, jer je knjiga privukla pozornost mnogih stranaca. Sada je ta knjiga prevedena na 23 jezika.

Otada je prošlo šest godina. Iz čitavog svijeta dobivam pozive da održavam predavanja o vodi i *hadou*.

Vlada golemo zanimanje za materijal o kojemu govorim. Prije otprilike tri godine intervjuirao me direktor za odnose s javnošću tvrtke Siemens. Nakon intervjeta sam saznao da je Siemens u svojoj kantini počeo posluživati *hado* vodu (to je voda koja je primila dobru energiju). Svake godine dobivam poziv iz Augsburga da pred otprilike tisuću ljudi govorim o *hadou*. Od 2002. godine njihov simpozij nosi ime Hado. U Njemačkoj je *hado* postala riječ za sebe.

UNizozemskoj sam imao čast upoznati se s kraljevnom Irenom, sestrom kraljice Beatrix. Kraljevna Irena je prirodnjakinja te je pozvala sedam osam znanstvenika kako bi raspravljala s njima. Mene je odabrala kao predstavnika s područja istraživanja vode. Te su rasprave, uključujući i onu sa čuvenim britanskim biologom Rupertom Sheldrakeom, objavljene na nizozemskom jeziku. (Na kraju knjige nalazi se popis knjiga koje se mogu nabaviti.)

U Sjevernoj Americi održavao sam predavanja u mnogim gradovima Sjedinjenih Američkih Država, dvaput sam govorio na sveučilištu Harvard, a iz Kanade sam dobio mnogo poziva da održim predavanja, jer ondje vlada veliko zanimanje za prirodu i probleme okoliša. Tijekom turneje Kanadom u svibnju 2003. godine posjetio sam Victoriju, Vancouver, Calgary, Edmonton, Montreal i Toronto, gdje je SARS (teški akutni respiratori sindrom) privukao veliku pažnju.

Što sam više zemalja posjetio, to sam upoznao više istomišljenika. Međutim, još nisam upoznao nikoga tko se bavi sličnim radom ili kome je poznato da se još netko bavi time. Običan sam čovjek i ne posjedujem nikakvo osobito znanje o prirodnim znanostima i religiji, ali sam postao istraživač vode koji održava predavanja diljem svijeta i piše knjige o vodi, jednu za drugom, koje se objavljuju i u prijevodu. Sama ta činjenica pokazuje koliko se malo istraživanja o vodi uopće provodi u svijetu i koliko se dugo zanemaruje istinska moć vode.

Tijelo odraslog čovjeka sadrži 70 posto vode. Stoga bismo u fizičkom smislu mogli reći da mi jesmo voda. No, sve dosad jedva da je itko i pokušao proučavati vodu. Možda zbog toga ne razumijemo druge ljude, kao ni vlastitu suštinu.

Vodu najčešće pijemo ne obraćajući joj posebnu pozornost. Svjesni smo da je važna za održavanje života, ali zbog toga što nam je tako poznata jako rijetko joj svjesno izražavamo poštovanje. Evo nekoliko pitanja i ideja o kojima bi vrijedilo razmisliti, a neka od njih ćemo i istražiti u ovoj knjizi:

- Koliko ozbiljno razmišljate o svojstvima vode?
- Jeste li svjesni da vam voda koju pijete može poboljšati zdravlje i čitav život?
- Znate li da vaša svijest može promijeniti vodu? Kad vodi izražavate zahvalnost, njezina se kvaliteta poboljšava. Kad je psujete ili zanemarujete, kvaliteta joj slabi.

Kaže se da je 21. stoljeće doba vodenjaka, a vodenjak je u astrologiji znak vodonoše. Ujedinjeni narodi 2005. godinu su proglašili »Početkom desetljeća vode (2005.–2014.)«. Ne smijemo dopustiti da sve ostane samo na velikim riječima.

O vodi bismo trebali sve više učiti. Pokušajmo na nju obratiti što više pozornosti. A tako ujedno učimo i više o sebi. Što više znate o vodi, to jasnije sagledavate i sebe. Što jasnije spoznate sebe, to bolje upoznajete društvo, narod, svijet, Zemlju, svemir, pa i božansko biće. To je zbog toga što je »voda prapočelo svih stvari«, kako je rekao grčki filozof Tales.

Ako vam ova knjiga pruži priliku da pozitivno razmišljate o vodi i o tome što znači živjeti zdravije i sretnije, meni će to, kao autoru, donijeti najveće zadovoljstvo.

Zahvalan sam gospodinu Akihirou Marukiju, šefu Odsjeka za kulturu življenja u Kodanshi, kao i gospodri Azusi Shinmi, urednicu, što je ovu knjigu objavila u Japanu. Zahvaljujem i Noriko Hosoyamadi na njezinom prijevodu na engleski jezik, kao i izdavačkoj kući Beyond Words Publishing što je knjigu objavila na engleskom. Zahvalnost izražavam i vodi. Naposljetu svim čitateljima pružam svoju ljubav i zahvalnost.

01. Proces otkrivanja

Kako je počelo istraživanje

Kao što sam napomenuo u uvodu, na ideju o fotografiranju vodenih kristala došao sam kad sam slučajno otvorio knjigu i pročitao naslov »Postoje li istovjetni snježni kristali?«

Na svu sreću, u mojoj je trgovačkoj tvrtki radio gospodin Kazuya Ishibashi, istraživač koji je u sklopu svog doktorata na sveučilištu Kummamoto proučavao primijenjene znanosti. Dakako, znao se služiti mikroskopom. Iznajmio sam iznimno precizan mikroskop i uputio ga da snima fotografije kristala leda. Gospodin Ishibashi me upitno pogledao, a ja sam mu oduševljeno rekao: »Siguran sam da možemo fotografirati vodene kristale.«

Mladić nije dijelio moju sigurnost. Ozbiljno me pogledao i rekao: »Gospodine Emoto, na temelju mog znanja i iskustva mislim da nećemo uspjeti fotografirati kristale.«

Odvratio sam: »To se može učiniti. Izgleda da sumnjate, ali ja sam siguran. Vjerujte mi i molim vas, kako se potrudite, te ćete moći fotografirati vodene kristale.«

Dva mjeseca nakon što sam mu povjerio taj posao zamrzavao je vodu i promatrao je mikroskopom. Iz dana u dan proučavao je led kroz mikroskop, ali bi se uvek razočarao. Ja bih pričekao dok kasno u noći ne bi završio posao te bih ga odveo na piće. Na svu sreću, tada je volio popiti sake. Omiljeno piće bi ga razvedrilo čak i kad u laboratoriju ne bi uspio postići rezultate.

Sam nisam bio dovoljno umješan da sudjelujem u eksperimentu i mogao sam ga samo zamoliti i poticati. Pokušao sam motivirati gospodina Ishibashija da se i dalje nastavi truditi u laboratoriju.

Supruga mi često kaže da je prava sreća što je taj posao obavljao gospodin Ishibashi, a ne ja, budući da se on jako trudio. Slažem se da smo prvu fotografiju kristala vode u svijetu uspjeli snimiti zato što sam posao prepustio gospodinu Ishibashiju, koji je bio iznimno ustrajan. Nakon dva mjeseca napornog rada naposljetku smo uspjeli dobiti fotografiju vodenog kristala.

Nikada neću zaboraviti izraz lica gospodina Ishibashija kad je izjurio iz laboratorija držeći fotografiju u rukama. Dok sad razmišljam o našem tadašnjem stavu, jasno mi je da nam je namjera bila isključivo uspjeti u izazovnom zadatku snimanja fotografija vodenih kristala. Na gospodina Ishibashija, kojega su u početku mučile sumnje, zacijelo je utjecala moja gorljivost, jer je s vremenom stekao sigurnost u naš rad. Voda nam je zacijelo upravo zbog toga pokazala svoj prekrasan oblik. Da smo na taj način namjeravali zaraditi, mislim da ne bi odgovorila pohlepi i oblikovala kristale.

Nastavljajući provoditi eksperimente i snimati fotografije, počeli smo bolje shvaćati kako bismo najbolje mogli obavljati eksperimente. Kasnije smo postavili tri velika hladnjaka koji su temperaturu stalno mogli održavati na minus pet stupnjeva Celzija.

Kako snimamo fotografije? Dopustite mi da vas upoznam s najnovijim metodama. Uzorak vode najprije stavimo u staklenu bocu i neko joj vrijeme predajemo informaciju u obliku riječi, slike ili glazbe. Nakon toga vodu izlijevamo na 50 Petrijevih posuda¹ (pet centimetara u promjeru). Te posude zatim zamrzavamo u hladnjači na minus 25°C ili na još nižim temperaturama. Kad ih tri sata kasnije izvadimo, već su se oblikovale grudice leda čije je središte uzdignuto zbog površinskog pritiska. Te su grudice iznimno sitne (manje su od jednog centimetra). Tada na svaku grudicu zrnce leda usmjerimo svjetlost i pogledamo je kroz mikroskop.

Ako sve ide kako valja, porastom temperature počinju se oblikovati kristali, jer se led počinje topiti. Za minutu do dvije otvara se kao pupoljak cvijeta. Pedeset Petrijevih posuda sadrži istu vodu zamrznutu pod istim uvjetima. Međutim, kristali se ne stvaraju od svih grudica leda.

---

¹

Petrijeva posuda, plitka posuda koja se u laboratorijima koristi za uzgoj bakterija (prim. prev.)

Dok led u nekim posudama oblikuje prekrasne kristale, onaj iz drugih posuda uopće ih ne stvara. (Vidi fotografiju 1.1.)

Kad radimo statistiku, rezultate kategoriziramo po grupama. Neke grupe stvaraju mnoštvo očigledno sličnih, prekrasnih kristala, neke grupe sadrže mnoštvo razmrvljenih kristala, a neke ih uopće nemaju. Stoga su vodeni kristali itekako indikativni za kvalitetu vode koju proučavamo.

Stanje naših voda: priroda voda, voda iz slavine i mineralna voda

Kad smo nastavili fotografirati vodu, nešto sam uočio. Voda iz slavine uopće nije stvarala kristale, dok su se oni stvarali u prirodnoj, neobrađenoj vodi čijoj kvaliteti nismo odali priznanje. Ljepota tih vodenih kristala budila je našu znatiželju. »Pipci« su se slobodno protezali prema van iz šestostranog temelja. S druge strane, nisam mogao vjerovati očima kad sam ugledao fotografije smrzнуте vode iz slavine. Iskreno rečeno, groteskne oblike te vode promatrao sam s gađenjem. Ne samo što nije došlo do stvaranja kristala, nego je led nerijetko poprimao užasne oblike.

To me navelo da se prisjetim kako je sve više i više ljudi nezadovoljno vodom iz slavine, osobito u razvijenim zemljama gdje se vodi dodaje klor kako bi je dezinficirao. Takva obrađena voda nije ni ukusna ni dobra za zdravlje, stoga ljudi traže zdraviju vodu u obliku mineralne vode, čak i ako za nju moraju više platiti. Odlučio sam istražiti nakupine kristala prirodne vode, vode iz slavine i mineralne vode kako bih usporedio njihovu kvalitetu.

Ljudi nerijetko kažu da moram definirati izraz »prirodna voda«. Kad bismo je definirali kao vodu koja još nije dodirnuta ljudskim utjecajem, tada na Zemlji uopće ne bi bilo »prirodne vode«. Mi smo zagadili zrak. Voda u atmosferi stvara oblake i pada natrag na Zemlju u obliku kiše. Kad kiša padne na površinu Zemlje, prodire u tlo, koje smo također zagadili. Stoga se nikako ne može reći da ljudi nisu utjecali na vodu.

Da bih definirao »prirodnu vodu« ne namjeravam zahtijevati takav strog stav. Prema mom shvaćanju, »prirodna voda« je voda koja izvire iz tla nakon što se kišnica pročistila kroz Majku Zemlju.

Naše ispitivanje prirodne vode i vode iz slavine dovelo je do zanimljivih otkrića. Voda iz slavine u mom uredu u Tokiju nije stvarala kristale. S druge strane, prirodna voda ih je stvarala. Općenito govoreći, voda iz slavine u Tokiju nije bila dobra. Fotografirali smo uzorke vode iz slavine s različitim mjestima u Tokiju, ali nijedna nije oblikovala kristale.

Tada smo uzeli uzorke i fotografirali vodu iz slavine iz drugih gradova: na sjeveru iz Hokkaida, na jugu iz Kyushua i Okinawe. U gradovima Sapporo, Sendai, Nagoya, Kanazawa, Osaka, Hiroshima, Fukuoka i Naha voda iz slavine nije mogla stvoriti oblik kojega bismo mogli nazvati kristalom. Zanimljivo je da je voda iz slavine iz grada Katano u sjevernoj Osaki u blizini granice s pokrajinama Kyoto i Nara oblikovala prekrasne kristale, jer se sastoji od 60 posto podzemne vode.

U Aziji sam očekivao kvalitetnu vodu, ali sam otkrio da voda u Hong Kongu, Macau i Bangkoku nije kvalitetna.

A što je s vodom iz Europe? Svaki put kad sam bio u posjetu velikim europskim gradovima kao što su London, Pariz i Rim, uzeo sam uzorak vode iz slavine i snimio fotografije, ali zamrznuta voda davala je oblike koji su bili daleko od kristala. Voda iz slavine u Veneciji, koja se smatra svjetskim gradom vode, bila je tek nešto malo bolja od one iz drugih gradova, ali ni njezini oblici nisu nalikovali na kristale.

Gradovi čija nas voda iz slavine nije razočarala su Vancouver u Kanadi, Buenos Aires u Argentini i Manaus u Brazilu. Dojmila me se njihova voda koja je oblikovala prekrasne kristale, za razliku od vode iz slavine u drugim mjestima. Svi su ti gradovi smješteni u blizini prirodnih izvora vode. Prošle su godine otkako smo uzeli te uzroke, stoga ne znam je li voda iz slavine u tim gradovima još u stanju oblikovati kristale, ali se nadam da je tako. (Vidi fotografiju 1.2.)

Prikupljanje uzoraka izvorske vode diljem Japana bilo je uistinu uzbudljivo. Osamdeset posto Japana čini planinski kraj. Budući da je Japan smješten u vlažnom umjerenom pojusu Azije, ondje ima mnogo kiše, koja natapa planine i šume. Kad se pročisti kroz tlo, voda izvire na mnogim mjestima. Nijedna druga razvijena država nije tako bogata prirodnom vodom kao Japan.

Voda koja prolazi kroz taj prirodan sustav pročišćavanja ukusna je i korisna za zdravlje. Stoga se Japan sada našao usred još neviđenog trenda razvoja korištenja prirodne vode. Netko je iznio zanimljivu usporedbu: cijena vode je otprilike ista kao i cijena nafte, iako cijena nafte obuhvaća i goleme svote koje odlaze na sklapanje ugovora, prijevoz i preradu. Ovisno o vrsti, voda može biti skuplja od nafte.

Jedno je posve sigurno: mnogi ljudi koji žele piti kvalitetnu, prirodnu vodu spremni su platiti visoku cijenu. Međutim, zagađenje dopire čak i do skupe prirodne vode. Prema ispitivanju koje je proveo Institut za higijenu u Yokohami, u nekim mineralnim vodama otkrivene su kemijske tvari. Izvješće toga Instituta objavljeno je na naslovniči novina *Mainichi*, 20. travnja 2003. godine. U članku stoji:

»Objavljeno je da je Institut za higijenu iz Yokohame u nekim vrstama mineralne vode koja se prodaje u Japanu otkrio kemijske tvari formaldehid i acetaldehid. U usporedbi s gradskom vodom iz slavine, neki proizvodi sadrže i 80 puta više tih kemijskih tvari. Međutim, ta količina ne smatra se štetnom za ljudsko zdravlje. Kvaliteta mineralne vode regulira se u skladu s mjerilima iz zakona o higijeni hrane. Broj kriterija je manji nego kad je riječ o vodi iz slavine. Prethodne jeseni japansko Ministarstvo zdravlja, rada i socijalne skrbi prihvatio se uspostavljanja novih standarda za mineralnu vodu. Međutim, neodlučni su kad je riječ o aldehidima.

Ispitivanje je obavljeno na flaširanoj mineralnoj vodi koja se prodaje u Yokohami. Od 30 pregledanih proizvoda, 14 se uvozi iz Amerike, Francuske i Kanade, a 16 je domaća voda koja se crpi u deset pokrajina. Korištene su metode razvijene u Institutu za higijenu i u vodi su se tražile tvari formaldehid i acetaldehid.

Aldehidi su otkriveni u vodi iz 19 proizvoda – pet uvoznih i 14 domaćih. Između 19 proizvoda 17 ih je sadržavalo i formaldehid i acetaldehid.

Najveća koncentracija formaldehida otkrivena je u jednoj od domaćih voda, a iznosila je 59 grama po litri. Jedan od uzoraka voda iz Amerike sadržavao je 260 grama acetaldehida po litri. I jedan i drugi

rezultat veći su od rezultata koje je dala voda iz slavine u Yokohami (13 mikrograma formaldehyda i 3,1 mikrogram acetaldehyda).

Mineralna voda u Japanu klasificira se kao bezalkoholno piće i mora odgovarati standardnim specifikacijama iz Zakona o higiji hrane, među koje se ne ubrajaju specifikacije za aldehyde. S druge strane, standardi čistoće vode za vodu iz slavine uključuju formaldehyd kao kontrolni čimbenik, a njezina je pokazateljna vrijednost (nadzire se da ne bi premašila tu vrijednost) određena na 80 mikrograma po litri.

Smatra se da su uzroci tih nečistih tvari potekli iz samog izvora vode ili ih se može pripisati procesu proizvodnje, ali Institut tvrdi: 'Nije jasno otkud potječu'. Nije potvrđena povezanost s materijalom od kojega su napravljeni spremnici.

Epidemiološka istraživanja potvrdila su da je formaldehyd kancerogen. Smatra se uzročnom tvari sindroma bolesne kuće i kemijske hipersenzitivnosti. Testiranja na životinjama potvrdila su da je acetaldehyd također kancerogen.«

Ono čega sam se plašio postala je stvarnost: mineralna voda zagadlena je ljudskom rukom. Malo je ljudi u Japanu koji su toga svjesni. Međutim, o tome se kao o mogućem problemu na Zapadu već neko vrijeme raspravlja.

Odlučili smo fotografirati kristale mineralne vode. Od tri vrste koje smo odabrali dvije domaće vode oblikovale su prekrasne kristale. Nadam se da to nije bilo slučajno i da će voda ostati kvalitetna. (Vidi fotografiju 1.3.)

U budućnosti će popriličan broj tvrtki koje proizvode mineralnu vodu biti stjeran u kut, jer su ljudi na Zapadu već počeli izbjegavati mineralnu vodu.

Kad sam posjetio Kanadu zbog dogovorenog predavanja, kupio sam osobito zanimljivu vodu. Bila je to demineralizirana voda koju prodaje dobro poznata tvrtka. Riječ *demineralizirana* govori da su otklonjeni minerali koje je voda izvorno sadržavala, a onda su dodani neki minerali prijeko potrebni ljudskim bićima.

Mnoštvo minerala dolazi u vodu tijekom procesa pročišćavanja kroz tlo. Dosad smo cijenili te minerale i unosili ih u organizam. Zanimljivo je da je omiljeni proizvod kojega sam kupio zaradio na činjenici da su ti minerali otklonjeni iz vode.

U ovom slučaju bilo bi točnije takvu vodu nazvati »destilirano«, a ne »prirodnom«. Kad sam godinu dana ranije posjetio Kanadu, nisam zamijetio tu vodu. No, ovaj put se nalazila posvuda. Dok sam letio zrakoplovnom tvrtkom Air Canada, osoblje je putnicima tu vodu posluživalo tijekom leta.

Takva je trenutačna situacija s »prirodnom vodom«. Dakako, lako je zamisliti u kakvom je stanju voda iz slavine, koja se tretira klorom i drugim kemijskim tvarima.

Naša svijest mijenja vodu

Tijekom procesa uzimanja uzoraka i fotografiranja različitih vrsta vode činilo mi se da kvaliteta vodenih kristala ovisi o više čimbenika, a ne samo o tome je li riječ o prirodnoj vodi ili pak o vodi iz slavine. Došao sam do sljedeće pretpostavke – ovisno o informacijama koje je primila, voda pokazuje različite oblike ledenih kristala. Bio sam siguran da se razlika u stvaranju ledenih kristala ne može pripisati isključivo prisutnosti ili neprisutnosti klora, nego i drugim informacijama koje je voda primila.

Da bih to ispitao, naliо sam vodu u dvije staklene boce. Na jednu sam nalijepio naljepnicu s riječima »hvala ti«, a na drugu »budalo jedna« tako da ih voda može »procitati«. U obje boce voda je bila posve ista. (Vidi fotografiju 1.4.) Tada sam vodu u obje boce zamrznuo.

Rezultati su itekako podržali moju teoriju. Voda u boci s natpisom »hvala ti« oblikovala je prekrasne šestokrake kristale, dok je ona s natpisom »budalo jedna« oblikovala samo djeliće kristala.

Ako voda prikuplja informacije koje odražavaju njezini kristali, to znači da se kvaliteta vode mijenja na temelju informacija koje dobiva. Drugim riječima, informacije koje dajemo vodi mijenjaju njezinu kvalitetu.

Ta me spoznaja dodatno motivirala za proučavanje vode, a istodobno sam počeo razmišljati o tome kako bi ljudi mogli postati sretni s kvalitetnom vodom.

Voda razumije riječi

Budući da me taj eksperiment uvjerio kako je moja teorija ispravna, vodi smo počeli davati različite informacije, nakon čega bismo je zamrznuli i fotografirali kristale. Rezultati su bili iznimno zanimljivi.

Stalno smo otkrivali da voda na pozitivne riječi odgovara stvaranjem prekrasnih kristala. Kristali su se, kao da žele izraziti svoju radost, otvarali poput cvjetova. Za razliku od toga, kad bismo vodi pokazivali negativne riječi, nije stvarala kristale.

Primjerice, kad smo vodi pokazali riječ »sreća«, nastali su kristali lijepo uravnoteženih oblika poput prekrasno rezanih dijamanata. S druge strane, voda kojoj smo pokazali riječ »tuga«, stvarala je razlomljene i neuravnotežene kristale. Činilo se kao da ih je svim silama pokušavala oblikovati, ali je previše iscrpila svoju snagu i slomila se, izgubivši svu radost.

Istim vrstama vode nastavili smo pokazivati parove suprotstavljenih riječi: »dobro napravljeno« – »loše«, »sklonost« – »nesklonost«, »moć« – »nemoć«, »anđeo« – »vrag«, »mir« – »rat«. Voda je oblikovala kristale samo kad bismo joj pokazali pozitivne riječi.

Zanimljivo je da je voda na strane riječi odgovarala na sličan, ali ne posve isti način na koji je reagirala na japanske. Nastali su prekrasni kristali kao odgovor na sve riječi sa svih strana svijeta koje izražavaju zahvalnost, kao što su *thank you* (engleski), *duoxie* (kineski), *merci* (francuski), *danke* (njemački), *grazie* (talijanski) i *kamasamunida* (korejski). (Vidi fotografiju 1.5.)

Čini se da voda itekako dobro razumije suštinu onoga što joj pokazuјemo – u ovom slučaju osjećaj zahvalnosti – te da prihvaca tu informaciju. Riječ koju je »vidjela« nije prepoznавала kao jednostavan oblik, nego je shvaćala smisao te riječi. Kad bi shvatila da riječ prenosi dobru informaciju, oblikovala je kristale. Možda je voda također u stanju osjetiti srce sobe koja je pisala tu riječ.

Dok smo vodi pokazivali mnoštvo riječi i fotografirali nastale kristale, nisam mogao odvojiti oči od jedne fotografije, ljepše od svih ostalih fotografija vodenih kristala koje sam video. Očarala me njezina ljepota.

Kristal je imao oblik potpuno otvorenog cvijeta, kao da voda pruža ruke izražavajući duboku radost. Riječi koje smo u tom slučaju pokazali vodi bile su »ljubav i zahvalnost«.

Otada smo se vodi obraćali mnoštvom ljubaznih riječi, pokazivali joj prekrasne slike i puštali joj divnu glazbu za iscijeljivanje, ali nikada kasnije nismo uspjeli fotografirati tako prekrasan vodeni kristal kao onaj koji je nastao od riječi »ljubav i zahvalnost«. (Vidi fotografiju 1.6.)

Riječi »ljubav i zahvalnost« zacijelo su najbolja informacija koju možemo dati vodi.

Mi smo voda

Tijekom mojega istraživanja postalo je jasno da se kvaliteta vode poboljšava ili smanjuje s obzirom na informaciju koju je dobila. To me navelo na pomisao da i na nas kao ljudska bića također utječu informacije koje primamo, jer 70 posto tijela odrasle osobe čini voda.

U trenutku začeća oplođeno jajačce se sastoji od 96 posto vode. Djetešće se u trenutku poroda sastoji od 80 posto vode. Kako dijete raste, postotak vode se smanjuje, a kad osoba dosegne odraslu dobu, postotak se stabilizira na oko 70 posto. Drugim riječima, život proživljavamo uglavnom u vodenom obliku. Suština ljudskoga bića jest voda.

Također možemo reći da naš život počinje s vodom i završava s njome. Zametak koji se razvija u majčinoj utrobi ponavlja naš evolucijski proces – od nastanka u moru do sadašnjeg ljudskog oblika. Amnionska tekućina posjeduje slične sastojke kao i morska voda. Trenutak rođenja zametak očekuje u majčinom moru, dišući kroz pupčanu vrpcu i posteljicu.

Voda također igra važnu ulogu u trenutku smrti. U Japanu je običnj samrtniku dati vode. Koristeći se lopticama od vate ili lišćem stabla *shikimi* vlažimo usne osobi koja umire. To je popraćeno molitvom za

vraćanje u život. Taj se običaj temelji na spoznaji da je voda izvor našega života.

Dok u našem istraživanju fotografiramo vodu, kristali se ne pojavljuju neposredno nakon što se voda zamrzne. Pod mikroskopom možemo promatrati proces nastanka kristala. Kristali rastu malo-pomalo i potpuno su oblikovani za minutu do dvije, što je prilično slično otvaranju cvijeta. Kristal nastaje, raste i nestaje tijekom dvije minute. Za mene taj proces simbolizira dragocjenost života. Dijete odrasta u odraslu osobu. Nakon zrelosti na kraju slabi i nestaje. Voda, zacijelo, odražava sam životni proces.

Budući da se kvaliteta vode poboljšava ili slabi ovisno o informacijama koje dobiva, iz toga za ljudska bića koja su sastavljena prvenstveno od vode slijedi zaključak da trebamo prihvati dobre informacije. Kad to činimo, um i tijelo nam postaju zdraviji. Suprotno tome, kad prihvaćamo negativne informacije, možemo se razboljeti.

Mi smo u svojoj suštini voda. Ako pijemo dobru vodu, možemo očekivati da ćemo ostati zdravi. Međutim, dobra, čista voda postala je dragocjena roba. U prethodnom stoljeću bilo je mnogo ratova koji su se vodili zbog vatre, odnosno nafte. Neki ljudi predviđaju da će se u ovom stoljeću odvijati borbe za vodu. Tijekom 20. stoljeća, razdoblja vatre, vatru smo održavali kako bismo proizvodili velike količine energije. Godine 1900. na Zemlji je bilo milijardu i pol stanovnika. Do 2000. godine taj je broj narastao na šest milijardi. Potrebna nam je golema energija kako bi se održali životi tako velikog broja stanovnika. Stoga neprestano spašljujemo ugljen i naftu. Njihovi otrovni popratni proizvodi naposljetku su zagadili Zemljinu atmosferu i proširili se preko sjeverne polutke. S neba pada zagadrena kišnica i prodire duboko u zemlju.

Kruženje vode odvija se u ciklusima od po tridesetak do pedesetak godina. To znači da se kišnica koja je prije tridesetak do pedesetak godina pala na Zemlju sada koristi kao podzemna voda za piće. Budući da se nakon Drugog svjetskog rata industrijska proizvodnja uvelike povećala, kvaliteta zraka postaje ozbiljno ugrožena. Šezdeset godina nakon rata nemamo izbora, nego da neko vrijeme koristimo zagađenu vodu.

U svijetu bi dobra voda uskoro mogla postati rijetka te bi moglo doći do ogorčenih borbi oko dragocjenih zaliha vode. Te bi borbe mogle potaknuti obuhvatniji svjetski rat. No, kakvog bi imalo smisla domoći se dobre vode nakon što smo se borili zbog nje? Čak i ako je voda ostala nezagađena, sadržavala bi negativne informacije zbog borbi koje su vođene da bismo došli do nje. U eksperimentima smo otkrili da voda, nakon što smo joj pokazali riječ »rat«, ne može oblikovati kristale.

Nada postoji

Iako budućnost koju sam ukratko opisao izgleda zastrašujuće, ipak postoji jedan razlog za nadu: ako je kvaliteta kišnice u Japanu barem nekakav pokazatelj, okoliš posjeduje nevjerojatnu sposobnost samoisceljivanja kad smo blagi prema njemu i kad obraćamo pozornost na probleme zagađenja. Prema mojim istraživanjima, kvaliteta kišnice se svakako poboljšala u usporedbi s kišnicom otprije samo nekoliko godina. Dok kvaliteta podzemnih voda postaje sve slabija, kvaliteta kišnice se poboljšava.

Prije nekoliko godina uzeli smo uzorke kišnice u različitim gradovima u Japanu i snimili fotografije vodenih kristala. Nekoliko godina kasnije ponovili smo čitav proces i usporedili rezultate. Prvi put nismo mogli snimiti fotografije kristala kišnice ni iz jednog grada, a uzorke smo uzeli u Bieiju koji se nalazi u mirnom seoskom području Hokkaida, u Sendaiu, Tokorozawi u pokrajini Saitama, u Asakusabashiju u Tokiju, u Osaki i Fukuoki. Kad bih morao nešto reći, rekao bih da je kišnica iz Osake stvorila oblik koji donekle nalikuje kristalu.

Biej je smješten u prekrasnom seoskom krajoliku, ali kvaliteta kišnice nije bila dobra. To je i razumljivo, jer je, bez obzira na ljepotu krajolika, ozonski omotač na nebu iznad Hokkaida poremećen te su kisele kiše uvelike oštetile taj kraj.

Međutim, kad smo nekoliko godina kasnije ponovno uzeli uzorke kišnice, kristali su nastali od kišnice svih gradova, osim Asakusabashija u Tokiju. Osobito sam se iznenadio uvidjevši razlike na fotografijama kristala kišnice iz Tokorozawe. Prva fotografija prikazivala je samo groteskan oblik, ali novija je prikazivala posve jasan šestokraki kristal.